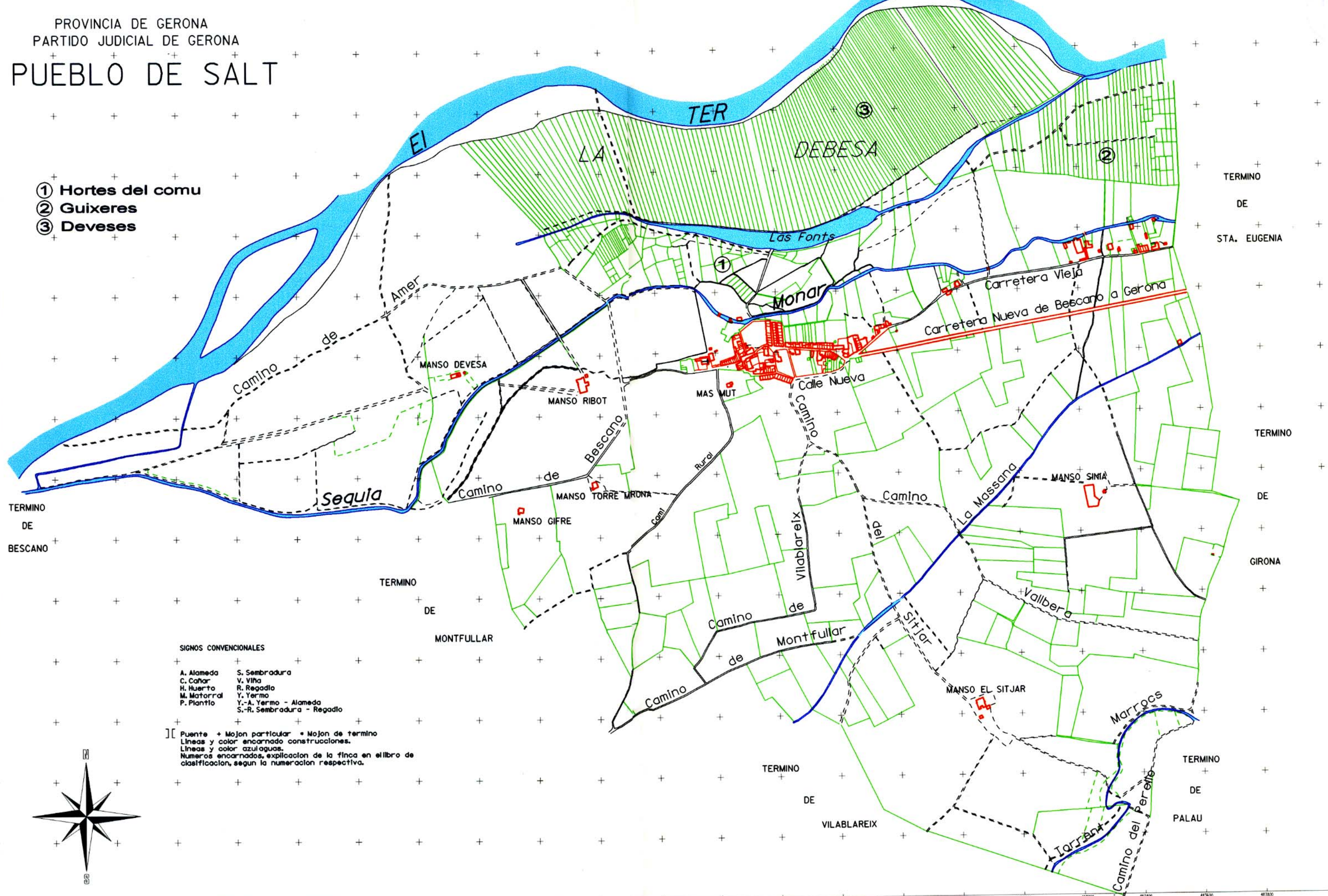

PUEBLO DE SALT

- ① Hortes del comu
- ② Guixeres
- ③ Deveses

SIGNOS CONVENCIONALES

A. Alameda	S. Sembradura
C. Cañer	V. Viña
H. Huerto	R. Regadio
M. Matorral	Y. Yermo
P. Plantío	Y.-A. Yermo - Alameda
	S.-R. Sembradura - Regadio

[] Puente + Mojon particular + Mojon de termino
 Líneas y color encarnado construcciones.
 Líneas y color azulaguas.
 Numeros encarnados, explicacion de la finca en el libro de clasificacion, segun la numeracion respectiva.

3.3. El plànol de 1865

A la sala de plens de l'Ajuntament de Salt hi ha un plànol de dimensions considerables (2,25 m x 1,60 m), signat a Figueres el 14 d'agost de 1865. Es tracta del document gràfic més antic que coneixem que ens proporciona una referència clara de l'estat urbanístic d'un moment determinat de la Vila. Obra d'un director de camins i canals de reg (Joan Papell i Llenas), el plànol sembla fet més amb la intenció de marcar la xarxa de camins i recs existents i diferenciar les propietats i el tipus de conreu de tot el terme municipal, que no pas d'aprofundir especialment en les construccions que configuraven el poble (segons el plànol, 198 cases a Salt, 26 entre el Veïnat i el camí vell que l'unia a Salt i 9 masos aïllats).

En ell hi ha reflectits alguns detalls curiosos com ara el traçat de la nova carretera a Girona (l'avantprojecte de la carretera de Girona a Anglès, de la qual formava part, s'havia encarregat el 1859), que és una llarga recta traçada entre camps fins que troba les primeres cases de l'actual carrer Llarg, o bé l'antiga bassa de les Fonts (en aquell temps, al poble també se l'anomenava riera de les Fonts), ara ja seca, que hi és dibuixada amb una considerable amplària.

El document és especialment important ja que correspon al període en què s'acabaven d'instal·lar les tres primeres fàbriques tèxtils de Salt i que, per tant, com ja hem començat a esbossar en aquest capítol tercer, marcava l'inici del creixement demogràfic i urbanístic de la Vila. Ho és també en el sentit que, d'un dels dos aspectes que detalla especialment, el del repartiment de terres del Pla (que també tenim reflectit en l'amillament de 1862), podem extreure'n que el 70% de les terres de tot el terme municipal pertanyien a cinc famílies, entre les quals destacaven per sobre de les altres les del Marquès de Camps i el Comte Solterra. Les restants

estaven repartides entre petits propietaris, dels quals el 75% no superaven les cinc vessanes⁸.

Tot i les enormes dificultats de reproducció que suposen el tipus de material sobre el qual està dibuixat i l'estat en què ha quedat amb el pas dels anys, ens ha semblat interessant d'adjuntar una imatge d'aquest valuós document, més en el sentit testimonial que no pas en el descriptiu (plànol núm. 3).

Aquest plànol ve a marcar l'inici de l'interès per les qüestions col·lectives que a finals del segle XIX i a principis del XX van viure un gran moment expansiu a nivell municipal, amb nombrosos estudis d'alineacions de carrers, rasants i voreres. A títol de curiositat podem dir que ja l'any 1863 es van prendre acords municipals segons els quals cada cap de família havia de fer un jornal per a la recomposició de camins, un altre per a la recomposició de carreteres i un altre per a la neteja de la riera de les Fonts⁹. Posteriorment, les necessitats de clavegueram, enllumenat, pavimentat, etc., van fer que el consistori impulsés l'estudi de projectes específics com el de la xarxa de clavegueres, aprovat el 1925, o el d'empedrat de la carretera de Girona a Manresa, encarregat el 1935¹⁰.